

Про затвердження Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки

Керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», Порядком розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм, затвердженим рішенням виконавчого комітету Запорізької міської ради від 23.01.2013 № 8, Запорізька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки (додається).
2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Романа ТАРАНА та постійну комісію з питань комунальної власності, ресурсів, приватизації, архітектури та земельних відносин (Василь ПОЛЮСОВ).

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Рішення підготовлено відділом
охорони культурної спадщини
Запорізької міської ради

Начальник відділу

Ігор КИСЛІЦІН

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення міської ради
№ _____

ПРОГРАМА
збереження пам'яток культурної спадщини
м. Запоріжжя на 2025-2027 роки

Програма збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про охорону культурної спадщини» та інших нормативно-правових актів у сфері охорони культурної спадщини.

З метою захисту традиційного характеру середовища місто Запоріжжя занесено до Списку історичних населених місць, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 № 878 «Про затвердження Списку історичних населених місць України».

На державному обліку у місті Запоріжжя перебувають 316 пам'яток культурної спадщини, у тому числі 124 пам'ятки історії, 83 – архітектури та містобудування, 18 – монументального мистецтва, 11 – науки і техніки, 52 – археології. Крім того, 104 об'єкта мають правовий статус щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, з яких 88 – архітектури та містобудування, 16 – археології.

Наказом Міністерства культури України від 31.07.2012 № 814 «Про затвердження науково-проектної документації щодо меж і режимів використання зон охорони пам'яток та занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України» затверджено межі і режими використання зон охорони пам'яток та трьох історичних ареалів міста – «Національний заповідник «Хортиця», «Старий Олександрівськ», «Соціалістичне Запоріжжя».

Відповідно до статей 31, 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень органів місцевого самоврядування у сферах будівництва, культури належить забезпечення організації охорони, реставрації та використання пам'яток архітектури та містобудування, історії і культури (історії, археології, монументального мистецтва, науки і техніки).

У цій Програмі поняття та терміни вживаються у наступному значенні:
об'єкт культурної спадщини - визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти (об'єкти підводної культурної та археологічної спадщини), інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність;

охорона культурної спадщини - система правових, організаційних, фінансових, матеріально-технічних, містобудівних, інформаційних та інших заходів з обліку (виявлення, наукове вивчення, класифікація, державна реєстрація), запобігання руйнуванню або заподіяння шкоди, забезпечення захисту, збереження, утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, ремонту, реабілітації, пристосування та музеєфікації об'єктів культурної спадщини;

пам'ятка культурної спадщини - об'єкт культурної спадщини, який занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, або об'єкт культурної спадщини, який взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності цим Законом, до вирішення питання про включення (невключення) об'єкта культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

облік нерухомих об'єктів культурної спадщини - комплекс заходів, спрямованих на виявлення, наукове вивчення, класифікацію, державну реєстрацію нерухомих об'єктів культурної спадщини;

зони охорони пам'ятки - встановлювані навколо території пам'ятки, охоронна зона, зона регулювання забудови, зона охоронюваного ландшафту, зона охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання.

1. Мета Програми

Метою Програми є реалізація державної політики у сфері збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища м. Запоріжжя, запровадження механізму покращення естетичного вигляду пам'яток культурної спадщини, що розташовані в історичних ареалах м. Запоріжжя та затвердження їх локальних зон охорони.

2. Склад проблеми, шляхи і способи її розв'язання

На даний час на частині пам'яток культурної спадщини не встановлені передбачені законодавством України охоронні дошки, що зменшує рівень обізнаності серед населення про історико-культурне надбання міста.

Користувачі приміщень, розташованих у пам'ятках при здійсненні господарської та підприємницької діяльності не завжди дотримуються рекомендацій концепції архітектурного середовища м. Запоріжжя «Код міста». Це призводить до оформлення окремих частин фасадів пам'яток у дисгармонійному архітектурному рішенні (різні кольори, розміри та форма вивісок, рекламних конструкцій).

На цей час, у зв'язку із необхідністю підготовки внесення змін до Генерального плану та визначення режимів використання територій історичних ареалів міста існує потреба у коригуванні (оновленні) історико-архітектурного опорного плану як його частини та у розробленні науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання локальних зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих в межах

історичних ареалів «Національний заповідник «Хортиця» та «Старий Олександрівськ».

Змінами у пам'яткоохоронному законодавстві передбачено, що контур пам'ятки або орієнтовні координати географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару фіксуються в обліковій документації, складовою якої є технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж території пам'ятки.

Для вирішення зазначеного комплексу проблем необхідно вжити наступні заходи:

- виготовлення охоронних дощок та їх встановлення на пам'ятках культурної спадщини;

- розроблення науково-проектної документації з пристосування (реабілітації) головних фасадів пам'яток архітектури та містобудування під сучасні вимоги функціонального використання;

- розроблення облікової документації на об'єкти культурної спадщини та направлення її до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини з метою занесення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та надання правового статусу пам'яток культурної спадщини;

- розроблення науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану та визначення меж та режимів використання локальних зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих в межах історичних ареалів «Національний заповідник «Хортиця» та «Старий Олександрівськ»;

- виготовлення технічної документації із землеустрою з встановлення меж території пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя;

- укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини з їх власниками (користувачами).

3. Завдання і заходи

Завданням Програми є збереження пам'яток та щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, розташованих на території м. Запоріжжя та забезпечення взяття об'єктів культурної спадщини на державний облік.

Завдання та заходи програми наведені у додатку 1 до Програми.

4. Обсяги та джерела фінансування

Обсяг видатків на фінансове забезпечення реалізації Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Запорізької міської територіальної громади, а також інших джерел, не заборонених діючим законодавством.

Орієнтовні обсяги фінансування заходів програми наведені у додатку 2.

5. Очікувані результати, ефективність програми

Виконання Програми сприятиме реалізації власних повноважень у сфері охорони культурної спадщини та делегованих повноважень міської ради у галузі будівництва, у сфері культури, а саме: у частині забезпечення охорони та використання пам'яток культурної спадщини міста (за видами архітектури та містобудування, історії, археології, монументального мистецтва, науки і техніки).

Очікувані результати, які передбачається досягнути, наведені у додатку 3.

6. Координація та контроль за ходом виконання програми

Головним розпорядником бюджетних коштів та виконавцем Програми є відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради, який здійснює організацію та контроль за ходом виконання програми, цільовим використанням бюджетних коштів, готує щомісячні та щорічні звіти.

За результатами року здійснює аналіз результатів виконання Програми та, у разі потреби, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, обсягів і джерел фінансування тощо.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Додаток 1
до Програми збереження пам'яток культурної
спадщини м. Запоріжжя
на 2025-2027 роки

Завдання і заходи
Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки
(найменування міської цільової програми)

Найменування завдання	Найменування заходу	Головний розпорядник бюджетних коштів, виконавці	Джерела фінансування (бюджет міста, державний, обласний, бюджети, інші)	Прогнозні обсяги, тис. грн.			
				Всього	за роками		
					2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8
Завдання 1. Збереження пам'яток культурної спадщини, розташованих на території м. Запоріжжя	1.1. Виготовлення та встановлення охоронних дощок на пам'ятки культурної спадщини	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	89,700	44,850	44,850	-
	1.2. Розроблення науково-проектної документації з пристосування (реабілітації) головних фасадів пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення під сучасні вимоги функціонального використання			1 487,316	406,500	1 080,816	-

	1.3. Укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини з їх власниками/користувачами		Не потребує фінансування	-	-	-	-
Разом за завданням 1				1 577,016	451,350	1 125,666	-
Завдання 2. Забезпечення взяття об'єктів культурної спадщини на державний облік.	2.1. Розроблення облікової документації на об'єкти культурної спадщини для занесення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	333,933	111,311	111,311	111,311
Разом за завданням 2				333,933	111,311	111,311	111,311
Завдання 3. Розроблення науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану м. Запоріжжя та визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини	3.1. Розроблення науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану м. Запоріжжя	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	688,215	-	688,215	-
	3.2. Розроблення науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Національний заповідник «Хортиця»	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	1 475,956	-	1 475,956	-

	2	3	4	5	6	7	8
	3.3. Розроблення науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Старий Олександрівськ»	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	1 270,008	-	1 270,008	-
	3.4. Виготовлення технічної документації із землеустрою з визначення меж території пам'яток культурної спадщини в м. Запоріжжя	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	1 200,000	-	600,000	600,000
Разом за завданням 3				4 634,179	-	4 034,179	600,000
Разом за програмою				6 545,128	562,661	5 271,156	711,311

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Додаток 2
до Програми збереження пам'яток
культурної спадщини м. Запоріжжя
на 2025-2027 роки

Орієнтовні обсяги та джерела фінансування

Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки
(найменування міської цільової програми)

	Обсяг фінансування, всього, тис. грн.	За роками виконання		
		2025	2026	2027
1	2	3	4	5
Бюджет міської територіальної громади, всього	6 545,128	562,661	5 871,156	111,311
В тому числі:				
Власні надходження бюджетних установ	-	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-	-
Обласний бюджет	-	-	-	-
Інші джерела	-	-	-	-
Усього	6 545,128	562,661	5 271,156	711,311

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Додаток 3
до Програми збереження пам'яток
культурної спадщини м. Запоріжжя
на 2025-2027 роки

Очікувані результати

виконання Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки
(найменування міської цільової програми)

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	Головний розпорядник бюджетних коштів	Значення показників			
				Всього	у тому числі за роками		
					2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8
Завдання 1. Збереження пам'яток культурної спадщини, розташованих на території м. Запоріжжя	Кількість пам'яток культурної спадщини, на яких будуть встановлені охоронні дошки	од.	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	44	22	22	-
	Кількість пам'яток архітектури та містобудування, для яких буде розроблена науково-проектна документація з пристосування (реабілітації) головних фасадів під сучасні вимоги функціонального використання			15	4	11	-
	Кількість укладених охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини			45	15	15	15

1	2	3	4	5	6	7	8
Завдання 2. Забезпечення взяття об'єктів культурної спадщини на державний облік	Кількість розробленої облікової документації на об'єкти культурної спадщини	од.	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	24	8	8	8
Завдання 3. Розроблення науково- проектної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини	Кількість науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико- архітектурного опорного плану м. Запоріжжя	од.	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	1	-	1	-
	Кількість пам'яток культурної спадщини, розташованих в історичному ареалі «Національний заповідник «Хортиця», для яких буде розроблено зони охорони	од.		38	-	38	-
	Кількість пам'яток культурної спадщини, розташованих в історичному ареалі «Старий Олександрівськ», для яких буде розроблено зони охорони	од.		37	-	-	37
	Кількість пам'яток, розташованих на території м. Запоріжжя для яких буде розроблена документація із землеустрою з встановлення меж території	од.		80	-	40	40

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

**Пояснювальна записка
до проєкту рішення Запорізької міської ради
«Про затвердження Програми збереження пам'яток культурної спадщини
м. Запоріжжя на 2025-2027 роки»**

1. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту рішення

Проєкт цього рішення розроблено відділом охорони культурної спадщини Запорізької міської ради з метою затвердження Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки (далі-Програма).

2. Мета прийняття проєкту рішення

Актуальність збереження культурного надбання міста в умовах постійного терору та ворожих ударів по об'єктам інфраструктури, житлового фонду (в т.ч. по об'єктам культурної спадщини) обумовлює необхідність вироблення якісного підходу щодо забезпечення охорони об'єктів культурної спадщини міста Запоріжжя.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту рішення

Назва програми	Прогнозований обсяг на 2025 рік (тис. грн.)	Прогнозований обсяг на 2026 рік (тис. грн.)	Прогнозований обсяг на 2027 рік (тис. грн.)
Програма збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки	562,661	5 271,156	711,311

4. Нормативно-правова база в даній сфері правового регулювання

Проєкт рішення розроблено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм, затвердженим рішенням виконавчого комітету Запорізької міської ради від 23.01.2013 № 8.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття цього рішення потребує фінансування з бюджету Запорізької міської територіальної громади в обсязі 6 545,128 грн., з яких у 2025 році – 562,661 грн.

Начальник відділу охорони
культурної спадщини
міської ради

Ігор КИСЛІЦІН